

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Coppensteinivs Conceptuum Prædicabilium In Dominicas Festaqve omnia per Annum

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

In Festo Inventionis S. Crvcis. Sicut Moyses exaltauit serpentem &c. Ioan.
3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

non pepercisset, ni singularis protectio
Dei eum seruasset, gratia ipsi data, vt cū-
ctis amabilis degeret mansuetissimus.

*Merita
est tribus.*

Scilicet tria longæuum efficiunt: 1. E-
xod. 20. Honora Patrem. &c. 2. Eccles. 27.
Qui abstinent est, adiciet vitam. abstinent in
victu & venere: nam, Arist. lib. de animal.
Animalia magni coitus sunt brevis vita.
3. Mansueti hereditabunt terram, & inhabi-
tabunt in seculum seculi: id est, diu. Hæc tria
in S. Iacobo: ideoq; longæuo.

*Integer
virgo fuit.*

V. Cedrus nec cariem sentit, nec ver-
mes. Nec S. Iacobus corrupt virginita-
tem vnquam. Petro eam abstulit filia Pe-
tronilla genita. Excepto Petro, ait S. Hieron.
Epist. 5. parte 1. Epistolarum, non est
manifestum alios Apostolos habuisse vxores. Et
cum de vno scriptum sit ac de ceteris tacitum;
intelligere debemus sine vxoribus fuisse, de qui-
bus nihil tale Scriptura commemorat: Virgo

*Virgo tuore-
tur, vsus
est.*

igitur Iacobus erat. Verum, cum, vt S.
August. ait serm. 2. Dom. 25. post Trinit.
Inter Christianorum certamina sola duriora
sunt prelia castitatis; vbi quotidiana est pugna,
& rara victoria. Idcirco triplici vsus anti-
doto est. 1. Abstinencia. Nam, ait Hieron.

*1. Abstinē-
tia.*

Idcirco vir. illust. carnes nunquam comedit, ne-
que vinum aut ciceram aliquando bibit. Atqui
inquit S. August. sermon. 47. ad frat. in e-
remo. Castitas cum abundantia & fertilitate
flare non potest. Sed, si mihi non creditis Gomor-
rensis credite. Abundabant enim cunctis bo-
nū; & postquam comederant & biberant, sur-
rexerunt ludere.

*3. Asperi-
tate corpo-
ris.*

2. Irritamenta luxurię deuitauit. Nam,
ait Hier. Oleo non est vnctus; pro more Pa-
læstinorum ad carnis deliciis fouendas.
Item. Balneo non est vsus.

*3. Oratio-
ne.*

3. Orationi insistebat. Gnarus, Sap. 8.
Non possum esse continens, nisi det Deus.

*Imitandus
est.*

Similiter vero Apostoli, eorumq; asse-
clæ, tria sibi indicunt, seruandæ Castitati.
1. Exemplum Christi ac Mariæ intueri. 2.
Meritum sublime sperare. Quippe se-

men castitatis in terram cadens bonam fru-
ctum affert centuplum. 3. Deliderium vitæ
angelicæ. Hier. 2. p. Epistolarum, Epist. 55.
Bene ad Mariam Virg. Angelus mittitur: quia
Semper Angelis cognata est Virginitas. Prose-
cto, in carne præter carnem viuere, non terrena
vita est; sed celestis.

VI. Cedri ferre odorem serpentes ne-
queunt: Nec Iudæi odorem sanctimonie
vel doctrinæ, Iacobæ. Ideo anno post
Christum passum XXX. proceres Iudæi
ad Iacobum aiunt: Oramus te, vt reuoces po-
pulum, & suadeas in die Pasche ne vterius cre-
dant in Iesum. Nam omnis populus tibi credit:
quod habet magnam de te opinionem, quod sis
iustus & sanctus.

Ascendit pinnaculum templi: prædi-
cat Iesum. Parentes eum præcipitant, o-
rantem: Domine, dimitte eis; quia nesciunt,
quid faciunt. Dixit; simul impius pertica
fullonis ei cerebrum elidit.

Ter & amplius Felix. Nam vt Disci-
pulo, sanctificato in vtero, Apostolo;
Pontifici, Iusto, Fratri Domini, & Marty-
ri coronæ ei debita & reddita sunt mul-
tiplices.

IN FESTO INVENTIONIS S. CRUCIS.

Sicut Moyses exaltauit serpentem &c.
Ioan. 3.

Miraculum, 2. Mach. 1. & gaudium fuit
Israelitis, Perlica exemptis captiui-
tate fuit ignis sacri, in puteo olim condi-
ti, inuentio Nehemiana. Præ illa multis est
Heleniana Crucis Inuentio.

De quanos

- I. Preconium Crucis bellatricis.
- II. Vis S. Crucis
- III. Exaltatæ efficacia.
- IV. Exaltationis gloria.
- V. Hon oratio crucis, vt libri vita.

PARS

PARS I.

Praconium bellatrix Crucis.

Christo est bellator. **M**efsias, vt prapotens bellator, in Scripturis proponitur. 1. Psalm. 23. Dominus fortis & potens, Dominus potens in pralio. 2. Ideo implorat ipsum, Psalm. 44. Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime; sagitta tua acuta sub te cadent populi. 3. Ecce triumphantem: Isa. 63. Quis est iste, qui venit de Edom, rinctis vestibus de Bessia? Quare rub. est rot. tuum, & vest. tua sicut calcantium in torculari?

At pacificus. Hinc cæci Iudæi rebantur, Mefsiam bella gesturum cruenta. At nō sic. 1. Nam Salomon pacificus est: ecce, Rex tuus venit tibi mansuetus. 2. Ideo Isa. 53. Ier. 8. Agno comparatur. 3. Et Psalm. 2. Ego autem constitutus sum Rex super Sion montem Sanctum eius Prædicans præceptum eius: non belligerans. 4. Ose. 1. Saluabo eos in Domino Deo suo: & non in arcu, & gladio, & in equis, & equitibus. 5. Etenim, Psalm. 71. Orietur in diebus eius iustitia, & abundantia pacis.

Spiritaliter bellat. Bella tamen, nec parua, geret: at spiritualia. 2. Cor. 10. Arma militiæ nostræ non carnalia sunt: sed potentia Deo, ad destructionem munitionum.

Iesus hostis armis. Davidis de Golia victoriam arma, queis vsus, admirabiliorem reddiderunt; quod pedum essent, lapides, ac fun. da: Nisi quod demum, 1. Reg. 7. Stetit super Philistæum, & tulit gladium eius, & interfecit eum, præciditque caput. Ita Dominus Cruce victor eo admirabilior est: & quod mors morte superata est, suo prope quasi gladio. 1. Nam, Sap. 2. Inuidia diaboli mors intrauit in orbem; sicque mortis Christi fuit occasio. 2. Psalm. 7. Lacum aperuit, & effudit eum, incidit in foveam, quam fecit, conuertetur dolor eius in caput eius, & in verticem ipsius iniquitas eius descendet. Quibus vero id armis? 1. Reg. 17. David ait; Nouerit vn. uersa Ecclesia hæc, quia non in gladio, nec in ha. bitu saluat Dominus

Exprimitur arma Abacuc, c. 3. Cornua, Arma Crucis, in manibus eius: ibi absconditæ est fortitudo eius.

Horum audi vim armorum ibid. Ante faciem eius ibit Mors: & egreditur diabolus ante pedes eius prostratus, prostritus. Iacob de lato rerum successu gratus Deo, ait: Gen. 32. In baculo meo transui Iordanem istum; & nunc cum duabus turmis regredior. Christus in Cruce transiit torrentem passionis, in ascensione cum Patrum è limbo & Angelorum, è cælo huc redit.

II. Pro baculo dixit gladium Isaïas c. 27. Est gladius. Visitauit Dominus in gladio suo duro, & gladii, diuis. & forti super Leuiathan, & serpentem. Ita isti.

At nobis Crux est Iris. Gen. 9. Arcum Esi Iris. meum ponam in nubibus, & erit signum fœderis inter me, & terram: Crux est reconcilia. tionis signum.

Stulte Plato in Theeteto Iridem Thaumantus seu Admirationis filiam vocat: Crux est ea vere; vt in qua Deus homo suspensus, tot tantaque patrata miracula sunt. Iris, Aeneid. 5. Mille trahit varios aduerso sole colores: sed prius est densa nubes. Ita ante Saluatorem crux obscura erat & infamis; at post, gloriosa est.

Scala Iacob, Ge. 28. summitate hac cœlum, illa terram tangens, Christi & Diuinitatem & Humanitatem notat: verum & Crucem, ait Aug. serm. 79. de tempore. Nam per hanc in cœlum hi, isti ad inferos scandunt: scalæ autem innititur Deus, Christus crucifixus.

Iacobo, Gen. 35. sui famuli dederunt omnes Deos alienos, & in aures, quæ erant in auribus eorum, & infodit eas subter Therebinthum: id est, ait Rupertus Tuit: Therebinthus, arbor resinam generans pretiosissimam, lignum Crucis est optima virtutis; subter quam omnia peccata nostra sepeliuntur, ne vnquam appareant. Imo ante eam mors in vitam vertitur: vt ante serpentis ænei stipitem.

PARS

PARS II.

Vis S. Crucis.

1. *Cruz
peccanti.*

1. **C**RUX in Caluaria triplex: 1. Latronis impij quæ est peccatorum, torquens eorum conscientiam. Nam, Eccles. 12. Non est bene ei, qui est assidue in malis. Psal. 31. Multa flagella peccatoris. Psalm. 50. Peccatum meum contra me est semper, vt tortor.

2. *Pœni-
tentium.*

2. **C**RUX Latronis boni, quæ pœnitentium est, & orantium: Psalm. 50. Secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam. Ierem. 31. Dolor meus in conspectu meo semper. Felix talis?

Optanda.

Quare, 1. Isa. 38. Pone tibi speculam, statue tibi amaritudines, &c. Inde pax conscientia erit: Nam, Isa. 38. Ecce, in pace amaritudo mea amarissima. 2. Ideo orat Psaltes: 118. Confige timore tuo carnes meas, id est, concrucifige me tibi. Nam, Eccl. 27. Nisi in timore Dei te tenueris, cito subuertetur domus tua: Timor Dei crux est pœnitentiæ: hæc firmat domum conscientia.

Sequenda.

Huc inuitamur, Luc. 9. Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat Crucem suam, & sequatur me. Tolle sufferens: sequere progrediens.

Non abii-
cienda.

Caue deseras. Impiorum vox est, non Dei: Matth. 17. Si filius Dei est, descendat de Cruce: imò tunc maneat. Nam, Matth. 10. Qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus: nomine Christiani, aut filij, aut coronæ honore: Crux coronat, filiat, beat.

3. *Cruz
Christi.*

3. **C**RUX Christi & iustitiæ: Gal. 2. Christo confixus sum cruci: hinc gaudium: vt dolor inde confixum esse mundo. Huc monemur Psalm. 4. Sacrificate sacrificium iustitiæ. Gal. 5. Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Vbi Aug. in Glossa. Congruit nostræ deuotioni, vt, qui Domini crucifixi passionem celebramus, reprimendam carnalium voluptatum crucem nobis faciamus. S. Bernardus ait

quadrangulam crucem notare Christum ^{Quadrang.} pro 4. orbis plagis passum: gemmasque ^{gula.} affigit quatuor: pedibus patientiam, capiti humilitatem; charitatem dexteræ, sinistræ obedientiam. De hac in præsens.

II. Apud S. Patres Crucis encomia mira & diuina sunt, apudque Chry. hom. de cruce: & lib. 2. de fide, cap. 3. Hæc dormientium resurrectio, infirmorum baculus, pastorum virga est, salus animæ & corporis, malorum auersio, bonorum datrix, lignum vite, adeo pretiosum, vt Corporis & Sanguinis Iesu Christi contactu sanctificatum omni cum honore ADORARI debeat.

Est ea victoriarum Christi tropæum; est confusio diaboli, &c. Sicut, Esth. 7. suum Amano patibulum fuit scandalo & neci; at Mardocheo gloriæ. Vti serpens deserti fuit mors mortis, salus confugis.

Ecce tibi: 1. Serpens is erat nō serpens, sed æ veneno carens: ita Dominus forma serui & peccatoris: nō peccator. Phil. 2. In similitudinem hominum peccatorum factus verus homo Deus. Ro. 8. Misit Deus Filium suum in similitudinem carnis peccati. 2. Is serpens ex alto propositus fuit solatio & saluti: Et, Ioan. 12. Ego si exaltatus fuero à terra. Ioan. 8. Cum exaltaueritis Filium hominis, pessumdatos peccatis attraham. 3. Serpens saluti erat aspicientibus; morti, eam auersantibus: ita Crux Rom. 1. Virtus Dei est in salutem omni credenti: at scandalum Iudæis, gentibus stultitia. 4. Serpens & sibi vicinis, & remotis, dummodo ad eum veris, erat vitæ: Ita Rom. 10. Christus ad iustitiam omni credenti, Iudæo & Græco ethnico: præsentibus fidelibus, præteritis retro, & post futuris. Ioan. 8. Abraham pater vester vidit diem meum, & gauisus est. Hæc Crucis gloria

exaltata
est.

PARS

PARS III.

Exaltata Crucis efficacia.

Typus ex-
altationis
propitiato-
ris.

I. Exaltari oportuit: *Leu. 23. Feretis manipulos spicarum, primitias messis vestrae, ad sacerdotem, qui ELEVABIT fasciculum coram Domino, ut acceptabile sit pro vobis. Ecce vnus, ex omni messe hominum, manipulus poscitur placando Numini.*

Is in arbore crucis exaltatus est: quanta arbor, quæ Tantum ferre potis? *Isa. 4. Forte & impatibile lignum elegit artifex sapiens ad fabricam mundi reparandi. Baculū quo Dauid Goliam strauit, 1. Reg. 17.*

Exaltata
est signum
Christi.

Ideo Crux vexillum regis est victoriosum: *Matth. 24. Apparebit Signum Filij hominis: id est, crux aiunt SS. Patres: non, ut de Caluino ait Maloratus in Catenac. 24. dicente: Filius hominis tam apparebit clare, ut si signo aliquo ad se, omnium oculis traxisset. At cum S. Patribus dicit Ecclesia: Hoc signum crucis erit in cælo, cum Dominus ad iudicandum venerit.*

Quin *Iho. V. Valdensis to. 3. tract. 20. c. 159. probabiliter ait ipsum illud crucis signū appariturum. Consonat Sibylla lib. 6. oracul. Sibyll. dicens: O lignum cæli, in quo Deus ipse pependit. Isa. 5. Leuabit signum in nationibus; sibilabit ad eum de finibus terræ, ecce festinus velociter veniet; uti gens Assyria Iudæis, ita Christus mundo iudicando.*

Alii ty-
pus, victo-
riæ.

Exaltare & Crux S. sicut, *Ios. 6. Dixit Dominus ad Iosue, LEV A Clypeum, qui in manu tua est, contra Hæz; quoniam tibi tradam eam.*

Lyra & alij tradunt, clypeum prælongo in hastili eleuatum fuisse omnium ob-
turibus: & vicisse. Sic Christus.

Memoran-
da.

1. *Pet. 4. Christo igitur passo in carne, & vos eadem cogitatione armamini. Tanta vis Crucis, ut non visa solum, sed & cogitata vincat, saluet. Ea Clypeus Ecclesiæ est.*

Ad ani-
mationem.

Ergo *Heb. 2. Recognite eum, qui talem sustinuit à peccatoribus, aduersus seipsum contradictionem; ut non fatigemini animis vestris*

deficientes. O animationem inuictam! *Bern. in Cant. 1. Christus tanquam myrrha fasciculus tunc inter vbera Sponsa commoratur; cum Ecclesia mortem sui Redemptoris, sine intermissione intimo corde meditatur. Post hunc te myrrheum fasciculum conde: feliciter? Secure.*

II. Exaltata Crux eadem est Turris. *Crux est Psalm. 60. Deduxisti me Domine, quia factus refugium es spes mea. Turris fortitudinis à facie inimici. nostrum. Vbi Aug. Tom. 8. Vnde spes factus, nisi quia passus est, & resurrexit? Nos enim nasci noueramus & mori; resurgere hominem, & viuere æternum non noueramus. Suscepit, quod noueras: & demonstrauit, quod non noueras. Ideo factus est spes & turris nostra.*

Vidit Ioannes, *Apoc. 5. Agnum stantem, Esq. sedes tanquam occisum: Nimirum Isa. 53. Oblatus est, quia ipse voluit, & non aperuit os suum: sicut ouis ad occisionem ducetur, & quasi agnus coram tondente se obmutescet. sed vidit habentem Cornua 7. & oculos 7. id est Spir. S. dona.*

Sed quid Cornua? 1. An Regna? ut *Zach. 4. regna orbis 4. cornibus designantur. Et Psalm. 131. Illuc producam Cornu Dauid. 2. An maiestatem & prærogatiuam innuunt partem in vtramque? Ut Ps. 74. Omnia cornua peccatorum confringam; & exaltabuntur cornua iusti. An robur? Psalm. 17. Protector meus, & cornu salutis mea.*

Plane robur & decus gloriæ septemplex significant, id est, vniuersale & infinitum. Hæc sunt, *Deut. 33. Cornu arhinocerotis, cornua illius; in ipsis ventilabit gentes. Tert. lib. aduersus Iudæ: ait, id in cruce factum, quando totum triumphauit orbem. Ibi Habacuc 3. abscondita est fortitudo eius.*

Et ea ad protegendum ac saluandum maior quam ad conterendum hostes. Nam *Ezech. 9. emissi ad perdendum terram, mare, homines, &c. angeli iubentur stare, donec alius signo Tau frontes*

Vuu gemen-

gementium notasset. Sicut & Apocal. 7. Nolite nocere terra, & mari, neq. arboribus; quousque signemus seruos Dei in frontibus eorum, signo Tau.

Est scientia. In hoc omnia: sine hoc nil sciebat Paulus: 1. Cor. 5. Non iudicavi me aliquid scire inter vos, nisi Iesum Christum, & hunc crucifixum. Et tamen percallebat Legem, historias, Philosophiam, Theologiam.

Est honor noster. Quid? Scientiam? Quin omnem honorem suum in Cruce constituebat, Gal. 5. Mihi absit gloriari, nisi in cruce D.N.I. Christi.

PARS IV.

Exaltationis gloria.

S. Crux defoditur. I. Anno à Christo passio 140. ad abolendam Crucis memoriam, Adrianus Imp. eam cum duabus latronum obfuro loco defodit; ibique Veneris statuam erexit. Sed, Ezech. 8. Non est sapientia, non est prudentia, non est consilium contra Dominum.

Inuenitur. Hinc anno 318. iam prius in cordibus, tum in capitibus, inque Regum coronis gerebatur: Constantino Magno adhuc ethnice, contra Maxentium praeliuro, clara die apparebat in aere istis circumscripta: In hoc signo vinces. Insequente nocte Christus ei cum eodem apparet; mox ille omnia vexilla eodem insignit: vincit: templa Christianis aperit & erigit. Demum Helena, anno 326. per visum monita, S. Crucem Solymæ quærit, præuiis miraculis edocta inuenit. In memoriam beneficii, Ecclesia festum instituit.

Mirabile. Quam inuentionem S. Augustinus nuncupat Altitudinem diuini consilij super salutem humani generis. De ea Isa. 12. Notas facite in populis adinventiones eius. Psalm. 79. In adinventionibus tuis exercebor, ad salutem certiores sunt autem eæ Creatio, Incarnatio, Passio, &c.

Causa Festi instituti. II. In hac permagnam, Psalm. 79. excitauit potentiam suam, & venit, ut saluos faciat

nos, Nam terra tremuit, sol inhorruit, &c. ut hostes dicerent: Matth. 26. Vere Filius Dei erat hic. Ecce Ioan. 8. Cum exaltatus fuerit filius hominis, tunc cognoscetis, quia ego sum.

2. Istud exaltationis festum igitur est recordatio amoris Christi in nos: Rom. 5. Commendat charitatem suam Deus in nobis, quia, cum adhuc peccatores essemus secundum tempus, Christus pro nobis mortuus est. Eph. 2. Eramus natura filij iræ, sicut & ceteri: Deus autem, qui diues est in misericordia, propter nimiam charitatem, qua dilexit nos. Hic charitatis Excessus est. Luc. 9. Loquebatur de Excessu hoc in Thabor Moyses & Elias. Vere, Ioan. 13. Cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos: id est, usque ad ultimum amoris gradum. De quo Eph. 3. Scire supereminentem scientiam charitatem Christi: id est, quæ excedit omnem scientiam, ut humanitus nequeat comprehendi.

3. Demum hæc exaltatio insignis gloria Christi est, quanta passio. 1. Hinc Ioan. 17. Pater venit mortis hora, Clarifica Filium tuum. 2. Hinc dies passionis dicitur dies desponsationis à sponsa, Cant. 3. Egredimini filie Sion, & videte regem Salomonem in diademate, quo coronauit eum mater sua, in die desponsationis illius, & in die letitie cordis illius. 4. Heb. 2. Eum, qui modico, quam Angeli, minoratus est, videmus Iesum propter passionem mortis gloria & honore coronatum. Psalm. 8. Minuisti eum paulo minus ab angelis: gloria & honore coronasti eum.

Psalm. 18. Cæli ergo enarrent gloriam Dei, Ergo laudem præcipue, quæ est ex cruce. Nam magnam Deus bonitatem in aliis ostendit; at maximam in passione; Velut è doctorali sua cathedra Crucis. Vnde S. Tho. 3. q. 12. a. 4. vult crucem adorari posse non tam repræsentationis causa, quam quod S. membra tetigerit.

PARS

PARS V.

Honoratio Crucis, vt libri Vita.

*Regnat
à ligno
Dum.* I. CRUX Christo regnum tribuit. 1. Isa. 9. Factus est principatus super humerum eius, Crucem baiulantis: Ita, Tertul. l. cont. Iudeos. & l. 3. cont. Marcion. Iustinus, Cyr. Cyp. Hier. Ambr. 2. Isa. 22. Dabo CLAVEM domus David super humerum eius, id est, crucem, Ecclesie & cœli clauim. Sic Chry. to. 2. de Epulone. Aug. in Psal. 45.

*Uque me-
nus Crucis.* 3. Psalm. 95. Dicite in gentibus, quia Dominus regnavit: LXX. addunt, à ligno, id est, in cruce regnum promeruit. Sic Amb. in 15. ad Cor. Aug. in psal. 95. Iustinus. & c. Cyp. l. de elem. ait Iudæos illud, à ligno, erasisse. Vt & alia, teste Hieron. in S. Mich. & Ios. 15.

*Ita Eccle-
siam ac-
quisiuit.* 4. Psalm. 77. Induxit eos in montem sanctificationis sue, id est regnum suum: montem, quem acquisiuit sibi dextera eius in cruce potenter extenta. 1. Ideo 1. Pet. 2. dicitur populus acquisitionis. Act. 20. Attendite, & c. regere Ecclesiam Dei, quam acquisiuit sanguine suo. 2. Pro hac orauit Ilias c. 16. Emitte Agnum Dominatorem terra de petra deserti, ad montem filie Sion. Agnum, non leonem: quia Bonitate, non Potentia voluit orbem in cruce subigere. Exaltatus omnia traham, id est, regnabo.

*Per miser-
cordiam.* En, exaltatio est crux Christi & passio. 1. Ad sapientiam mundi confundendam; cui quæ magna, sunt Christo vilia: & è cōtra. 2. Quia Crux fuit virtutum Christi theatrum, ostendenseas in sole, terra, sepulcris redaptis, orando pro crucifixoribus. & c. Non igitur crucem honorarent Christiani, quam adeo decorauit Christus.

*Ido crucē
honorat
Christus.* Quin & ipsi Aegyptii gentiles Crucem esse voluerunt, & coluerunt hieroglyphicam Vitæ futuræ. 2. Suo summo Deo serapis pro eximio monili crucem è petore suspendebant. Aug. 8. ciuit. cap. 5. 3.

A Cosroe rege Persarum, teste Nicephoro, missi ad Mauritium Imp. Legati incisam frontibus crucem gerentes interrogati causam, aiunt: in saua olim peste id signum cunctis fuisse salutis, pestemque remisisse: hinc obseruari cœptum hoc vitæ remedium. 4. Ecce vetus illud Angeli, Exod. 12. Et istud Tau hic renouatum.

Olim dictum, Deut. 21. Maledictus omnis, qui pendet in ligno: Iam Sap. 14. Benedictum lignum, per quod fit iustitia, Fecit hanc in cruce Christus perfecte. Ideo, Psalm. 5. Confitebor tibi Domine in toto corde meo; narrabo omnia mirabilia tua; letabor & exultabo in te. & c. Cur tam affectuose? Quoniam fecisti iudicium meum, & causam meam, sedisti super thronum crucis, qui iudicas iustitiam, diremta lite nos inter & Deum.

*Nobis est
iustitia.* II. Apocal. 5. Vidi in dextera sedentis super thronum Librum intus & foris signatum sigillis 7. Librum Bibliorum intelligunt Orig. ho. 12. in Exo. Hila. Hier. & c. sigilla eius septem enumerat Hugo Card. scilicet Sententiarum profunditas, sensuum multiplicitas, Figurarum varietas, rerum incomprehensibilitas, Mysteriorum obscuritas, Tropologiarum pulcritudo, Veritatis infallibilitas. Deut. 32. Nonne hæc condita sunt apud me, & signata in thesauris meis.

*Est liber
vita.* 2. Alij rectius Librum dicunt esse Crucifixum ipsum cuius sigilla 7. sunt figuris olim testæ & prophetiis: Incarnatio, Natiuitas, Passio, Mors, Resurrectio, Ascensio, Sp. S. missio.

1. Psalm. 138. In libro tuo, Christo, omnes scribentur. Isa. 49. In manibus meis descripsite, penna crucis, & sanguine. 2. In cruce extensus Dominus liber est. Abac. 2. Scribe visum, & explana eum super Tabulas, crucis vt percurrat, qui legerit eum. 3. Isa. 8. Sumet tibi librum grandem, Christum, & scribe in eo stylo hominis: vt ab hominibus cerni

Vuu 2 legi-

legique valeat. Nam ante Incarnationem Deus stylo angeli scribebat prophetice; at post humano more Deus homo iam factus: ut quod ante per obscurum, iam cunctis sit obuium intellectu perfectæ vitæ genus, quod Deus assumpsit & exhibuit, præsertim in cruce; ubi se, ut librum, oculis aperuit. 4. Gal. 3. O insensati: &c. ante quorum oculos Iesus Christus præscriptus est, & in vobis crucifixus: præscriptus stylo hominis ut legi possit quoad virtutes omnes. 5. Legit Apostolus & profecit. Hinc 1. Cor. 5. Non iudicavi me scire aliquid inter vos, nisi Iesum Christum, & hunc crucifixum.

*Cruce est
prodigiū.*

III. Quicquid id est, sane in cruce, Psal. 76. Tanquam prodigium factus sum multis: his ut fugiant à me, istis ut mirentur & venerentur me. Sic Hier. Vel tanquam portentum, vertit Hier. Isa. 26. Sicut ambulavit seruus meus nudus & discalceatus trium annorum signum & portentum erit super Aegyptum, & super Aethiopiam. Ezechielem, cap. 10. iubet ita ambulare Deus sine domo per urbem, designans captiuitatis transmigrationem. Quia portentum dedit domui Israel. Et quem portentosiores, quam crucifixum.

*3. Miracu-
lum.*

3. Vel, Ut miraculum factus sum: dignum admiratione seu figuras, seu factum spectes. Ita Caietanus. Quare cum Elia cum hoc iunipero quiescamus, cumque Iona, c. 1. Hoc ligno amaras aquas dulcoremus. 4. Reg. 4. Sub hac idola defodimus, &c.

* *

DE F. CORPORIS CHRISTI EVCHARISTICVM AD VNDENAS REDA-

CTVM CONCIONES
de Eucharistiæ

1. ET SACRAMENTO,
2. ET SACRIFICIO,
3. ET VSV SVB VNA VEL
Vtraque Specie.

Dispersorum Bessæi Conceptuum collectio mea in iustum excreuit libellum. Reor tamen, ordine collecta malle habere; quam dispersa diu quarere.
En accipe in Nucleo.

CONCIO PRIMA.

De Excellentia Sanctissimi huius
Sacramenti.

MIRABILE PRIMVM.

*Memoriam fecit Mirabilium suorum:
misericors & miserator Domi-
nus: Escam dedit timen-
tibus se. Pl. 110.*

Rebecca, Gen. 24. quæ ab Eleazero, sponfi nomine Isaaci, cimelia in futuro connubij arrham acceperat: eadem exultabunda vicinis spectanda exhibebat. Ecclesia CORPVS CHRISTI, pignus amoris, acceptum à Sponso Iesu, adorandum dat spectaculum, & circumfert pompa solenni: Qualis Salomon, 3. Reg. 8. cum Clero, omni populo Arcam in Templum inferebat. Iustior hodie nobis cum Arca Dei viuæ triumphus est.

Super